

## Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.  
Félévre . . 10 „ — „  
Negyedévre . 5 „ — „  
Egy hóra . . 1 „ 70 „  
Egyes szám ára 8 fillér.

## Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.  
a kir. ítélőtábla épületével szemben,  
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felhívások intézendők.

# PÉCSI FIGYELŐ

## POLITIKAI NAPILAP.

## Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.  
a kir. tábla átellenében,  
hová a lap szellemi részé-  
illető minden közlemény in-  
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

## Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

## Fizetések és nyugdíjak.

Pécs, 1900. április 10.

Egyik leghathatósabb kortes jelszó a közigazgatás államosítása mellett a törvényhatósági tisztviselők nyomoruságos anyagi helyzete volt. Ezzel igyekeztek, még pedig nem sikertelenül, a törvényhatósági tisztviselőket s az ő befolyásuk révén magukat a törvényhatóságokat is megnyerni az államosítás eszméjének. Az állam a törvényhatósági tisztviselők anyagi helyzetének javítására nem tehet semmit — így szól az államosítási kortesnóta — majd ha állami tisztviselők lesznek, akkor rendezzi az állam a fizetéseket is.

A lex-Szapáryana oda függesztette az államosítás Damokles-kardját a törvényhatósági tisztviselők feje fölé s ezzel elrabolta függetlenségüket fölfelé; az államosítással kapcsolatos fizetésrendezéssel pedig az ígért földet mutogatták nekik, hogy a közbizalom mandatáriusai, amire mindig büszkék voltak, epedve áhitozzanak egy kis kormányi kinevezés után.

Ez az állapot kényelmes volt a kormánynak, mert föltétlen szolgáivá tette a választott tisztviselőket s mégsem járt az állam megterhelésével. De az idő haladtával a törvényhatósági tisztviselők helyzete mind türethetlenebbé kezdett válni s azért ezek beleunva az államosítás után

való várakozásba, ismét a választó közönséghez kezdtek fordulni s itt nem is hiába kopogtattak, mert amit az állam a saját tisztviselőitől következetesen megtagadott, azt a törvényhatóságok súlyos áldozatok árán egymásután megadták tisztviselőiknek és sorra emelték fizetéseiket.

Voltak azonban törvényhatóságok a melyek okosan, körültekintő előrelátással csinálták a dolgot, a melyek átlátván, hogy a kormány államosítási akciója még hosszú időn át csak akadémikus körben fog mozogni, erélyesen kopogtattak a kormány ajtaján s bebizonyították, hogy a fizetésrendezéssel nem lehet a bizonytalan idejű államosításig várni, hanem az állami dotáció emelésével kell segíteni, mert hisz a közigazgatási tisztviselők munkásságát ugyanis tulnyomó részben az állami igazgatás közvetítése igényli. Ezek aztán legujabban meg is kapták az állami hozzájárulás oly mérvű feljavítását, hogy abból telett a tisztviselők fizetésrendezésére.

Más törvényhatóságok azonban vagy kislelkűségből, vagy türelmetlenségből nem léptek erre az utra, hanem a sötétbe való ugrással törvényhatósági pótdadó kivételével emelték tisztviselőik fizetését s így állami dotációjuknak e címen való fölemeléséről szó sem lehetett. Ez utóbbiak közé tartozott Baranyavármegye is, mely az általános dotáció emeléséből nem kapott sem-

mit, mert a tisztviselők fizetések emelésének megvolt a kellő fedezete a megszavazott 2%-os törvényhatósági pótdadóból.

Most azonban új szükséglet merült föl, melynek nincsen fedezete: kimerült a tisztviselők nyugdíj alap, a melynek kiegészítésére nem lehet megint pótdadót kivetni, mert a mai sanyaru gazdasági viszonyok között bizony nagy visszatetszést szülne a közönségben ez a sűrű adóemelés. Az a fizetésemelési pótdadó tehát nagyon elhamarkodva lett megszavazva, mert ime alig pár hó múlva olyan dilemmába hozta a vármegyét, hogy korábbi kötelezettségeinek a teljesíthetése vált kétségessé.

Mert hát a nyugdíjalapnak az a szükséglete, a mely a rendelkezésre álló összeget kimerítette, nem mai keletű; azt előre láthatták s előre kellett látniok az intőző köröknek, első sorban tehát ennek biztosítására kellett volna gondolnia s csak azután kerülhetett volna szóba új szükségletek megteremtése az aktív tisztviselők fizetésének emelése által.

És itt lehetetlen rá nem mutatnunk pár szóval arra a könnyelmű slendriánra, a melyet nemcsak Baranyavármegye, de más törvényhatóságok, köztük nem utolsó helyen a vármegye kedves testvértörvényhatósága, Pécs városa is a nyugdíjazások körül a legutóbbi időben tanusítottak. Persze, most már eső után köpönyeg a

## A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

## A szószegő.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —  
Irtá: Unátyinszky Leona.

Élesen füttyentett a gőzkocsi, s gyorsan robogott be a vidéki kis pályaudvarba. Nem igen sokan tolokodtak a beszállásnál, sötét az éjszaka, csak az utazik, kinek muszáj.

Karcsu női alak siet a még robogó vonat elé, halvány, elszánt arcából s bánatos szeméből kéri a sötét gondolat, hogy nem-e volna jobb, a vonat dübörgő kerekei alá vetni magát? — De nem, nem lehet, hisz a haldokló apa látni kívánja kedvenc gyermekét s ő megy, dobogó szívevel siet, le ne késsék, hogy életben érje még az édes, jó apát.

A vonat megindul s a leány a kocsi szögletébe huzva magát, merevem bámul ki a sötét éjszakába. — Oly setét kép az, mint az a nehéz felhő szíve körül, de míg az éj setétjét a felvirradó nap tüzes sugarai eloszlatják, a sötét felhő bánatszövetéből, még szorosabban fonódik a szív körül.

A leány szeméit kerüli az álom s kerülik a könyvek.

A vonat kerekeinek monoton zakatolása mintha folyton beszélne valomit, hallga! . . . mit mondanak? . . . apa . . . apa . . . igen, valósággal tisztán, kivehetően zakatolják a kerekek . . . apa . . . apa . . . halál . . . a

leány rémülten ugrik fel helyéről, oh vajjon élet-e vagy halál, a mi várja?!

S míg a szenvedő apa minden percben kérdezi: itt van-e? még sem jó? addig a leány szíve oly kétségbeesetten számítja az órákat, melyek még elválnak tőle.

A gyorsvonat szerinte csigalassúsággal halad s gondolkodik, nem lenne-e jobb leugrani, hogy saját lábain fusson tovább, tán hamarabb odaér.

Reggel lett, azután még egyszer éjjel, s a leány ott térdelt zokogva a jó apa ágya mellett.

Igen, zokogva . . . A könyvek, melyek kerülték szeméit, a sápadt, szép szenvedő arc láttára hivatlanul, kéretlenül megjelentek.

Forró ajkait odaszorítja a a jéghideg kezéhez, melyeket már-már halál verejtéke borított s a haldokló apa megérezte a vonagló ajkak forró csókjairól, hogy kedvence az, ki ágyánál térdel s ki oly hevosen csókolja. Feltekintett félig megtört szemével, utolsó erejét összeszedve, nevéen szólítja szívének kedvencét s erőtlén kezei még egyszer simíták végig a barna főt — s a leány zokogva borult a már alig dobbanó apai szív fölé.

Az orvos erővel eltávolította onnét, ne izgassa a haldoklót . . .

Odakünn magához tért a leány, magához térítették.

Környezetének egyik tagja, kivel mindig ellenszenvvel viseltettek egymás iránt, tettetett bánatos mosoly kíséretében hozakodott elő a nem éppen alkalmas szavakkal: — szegény

leány te, igazán elég a bánatod, egyszerre vesztet el apádat és kedvesedet.

S midőn látta a leány csodálkozó, kérdő tekintetét, folytatá:

— Igen, kedvesedet is, mert atyád azt mondta, soh'sem engedi meg, hogy . . . hogy . . . azé az ifjúé légy — hisz tudod, kit gondolok . . . Apai áldását nem adná rád soha, s te mindig nagyon szeretted atyádat, ellenére bizonyára nem fogsz tenni még holta után sem, annál is inkább, mert azt mondta, megtagad s elátkoz, ha ellenére teszesz.

— Az nem igaz, nem lehet! — sikoltá a leány, az én jó apám engem soh'sem tudna megátkozni — s félrülten rohant be ismét a csendes szobába, — apa, édes apa, ébredj s mondd, hogy nem átkozol meg! hallod? apa, édes apa!

A halál angyala kiterjeszté már szárnyait a szenvedő felett, gyermekének szívszagató kiáltására ajkai megmozdultak, de bármennyire erőlködött is, hang nem jött ki többé azokon, csak szeméi, azok a jóságos szemek, a végtelen fájdalom és bánat kifejezésével pihentek könyörgő gyermekén. S a leány hiába leste a szót, nem hangzottak többé azon ajkáról soha. Azonban lassankint a szemek kifejezése is megváltozott megálltak, megüvegesedtek, s a leány sikoltva borult atyjának kihült szíve fölé.

Eltemették a szerető apát.

Hetek, hónapok suhantak el gyorsan az örökkévalóság megmérhetetlen tengerén.

Sötétszemű ifju hajtja fürtös fejét az

rekrimináció, de talán üdvösséges tanulságul fog szolgálni a jövőre nézve.

Ha valamelyik tisztviselőnek jobb állásra nyitott kilátása, ha törvényhozói babérokra vágyott, mi sem volt könnyebb, mint egy kis betegség bizonyításával, a mi fölött a bizottsági tagok még kedélyesen mosolyogtak is, nyugdíjaztatni magát, a helyett, hogy szigorúan alkalmazták volna rá a nyugdíjszabályzat vonatkozó szakaszát, a mely csak valóságos munkaképtelenség, vagy az általános választásnál való kimaradás esetére korlátozza a nyugdíjban való részvételét.

Ha egyik-másik tisztviselő rossz fát tett a tüzre, vagy működése és viselkedése személt szurt a felügyelő hatóságnál, fegyelmi eljárás helyett megint csak orvosi bizonyítvány került a közgyűlés asztalára; a formának feláldozták a lényegét és megszavazták a nyugdíjat betegség címén, noha a szavazásban résztvett bizottsági tagok is jól tudták valamennyien, hogy a nyugdíjazás oka egészen más.

Hát igaz, hogy a nagylelkűség gyakorlati szép erény, de csak akkor, ha valaki a saját zsebére nagylelkűsködik; mikor közalap megterheléséről van szó, ez enyhe szóval kifejezve könnyelműség. Pedig ilyen nagylelkűsködéskből keletkezett nagyrésztben úgy Baranyavármegyének, mint Pécs városának óriási nyugdíjterhe.

A következtése ennek az, hogy Pécs városa emelni volt kénytelen a pótdóbját, Baranyavármegye ezt nem tehetvén, bevallja a sorok között, hogy bizony elhamarkodta a dolgot, mikor pótdójból emelte a tisztí fizetéseket, a mire más megyék állami dotáció-emelést kaptak s most utólag kér nagyobb dotációt a nyugdíjakra, mit pótdójjal lehetett és kellett volna fedezni.

És bizony nagyon rózsaszínű szemüvegen át kell nézni a dolgot, ha azt a

reményt akarja táplálni az ember, hogy ennek a kérdésnek foganatja is lesz. A vármegyék állami dotációjának jogcíme is kizárja ezt; mert a dotáció arra való, hogy a megyei közigazgatás költségei fedeztetésnek belőle, nem pedig a szolgálatból kidőlt vagy kigolyózott tisztviselők nyugdíjai. Nyugdíjpótlásra tehát már jogilag sem támaszthat igényt a vármegye az állam ellenében, méltányossági okok pedig nem fogják kinyitni az állami kasszát, mely még a jogos igények előtt is csak nagy ritkán szokott megnyitni.

## Hirek.

Pécs, 1900. április 10.

### A divat.

— A »Divat-Ujság«-ból. —

A tavaszi divatot el lehetne nevezni a szoknyaforma angol-bur háborújának, ha frivolitás nem volna a divatról és egy kegyetlen háborúról egy lapon megemlékezni.

Mondjuk hát a tavaszi divatot a szűk és bő szoknyaforma elkeseredett harcának a diadal pálmájáért. A jövődöbe látók azt állítják, hogy a csipőn már csak a ráncok letűzése és gondos levasalása által elért simuló szűk forma, a mely lent már mindenütt bő és redős, előbb-utóbb teljesen át fog változni egy végig bő és redős paraszt-szoknya formára. Hogy ez igaz-e? Ki tudna arról ma még bizonyosat mondani. A szűk szoknya divatban maradása körül erős harcot fog vívni minden szép természetű, szép járású, szép tartású asszony és lány és hál' Istennek, ezek száma, kivált nálunk, nem csekély. A végig bő formát protezsálni fogják ezek ellenében első sorban a kényelmet kedvelők, kik nem szívesen tűrik azt a tetőtől-talpig való gondos öltözködést, a mely a szűk tapadó ruha eleganciájához nélkülözhetetlen. Protezsálni fogják továbbá a nagyon soványak, a kiknek a bő redők föltétlenül előnyösek és nagyon kövérek is, a kiknek föltétlenül előnyösek csak, a meynyiben nem elég kegyetlenül árulják el a bő ruhák a fölösleget, mint a tulságos szűkek.

beszédés ajkakat. De az ifju másra magyarázta e szótlanságot.

Nem tud ez a leány igazán szeretni, gondolá, különben nem maradhatna ilyen hideg, érzéketlen.

No, ha szótlán s komoly volt iránta a leány, annál kedélyesebb és barátságosabb volt a szép özvegy, az a kedves rokon, ki oly jószívűen tudatta a leánnyal atyja utolsó akaratát.

A kitartást mindig siker szokta koronázni, ezzel biztatta magát a csinos özvegy is, mert szerelmes volt ez ifjuba s szenvedélyes szíve nem akart lemondani szerelmének legujabb tárgyáról.

A leány szerette az ifjut a szó legmagasztosabb értelmében, az asszony pedig szerelmes volt bele.

Szeretni és szerelmes lenni nem mind egy; mert szerelmes lenni mindenki tud, de szeretni tudni a szó nemesebb értelmében, a mai kalmár-világban igazán ritkaság.

Nem csűrőm-esavarom sokáig a dolgot, a vége az lett, hogy a kedélyes szép özvegy elcsábította a bánatos, komoly leánnyal a kedvesét.

Hogy hogyan? miként? Ezer és ezer változatait tudják az illetők, ha valakire kivetik hálójukat.

Hogy csakugyan mesterfogásait sikerült-e ügyesen alkalmaznia, vagy talán az ifju azt hitte, nem lesz veszélyes a szép özvegynek udvarolni s ezáltal tán a leányszív féltékenységet felébresztve, hevesebb dobogásra kény-

A legtöbb hive egyelőre a hátul Watteau-ránccal készült, elől és oldalt szép fezesen simuló angol szoknyának van. A hátsó lap gyanánt a szoknyába bele, vagy csak föléje is illesztett ránc, aztán az illető kedve vagy izlése szerint lehet szimpla, dupla vagy tripla is, fönt azonban mindig lehetősékes és csak lefelé bővül és szélesedik. A tunika divatja — jóformán meg sem erősödött — máris kimuló félben van.

A mit még itt ott látni, az is inkább csak pánt- vagy zsinórdiszszel van a szoknyára diszítve és nem külön szabva

A derék általában véve dupla és erősen tartja magán a bolerót, de ez már az őseredeti spanyolka formájához alig hasonlít valamit, annyi mindenféle eltérést mutat diszben, szabásban egyaránt. A ruhák ujja egyelőre szűk és hosszú és kézelővel diszített, a mely utóbbi egy kis batisztkendő elrejtésére is szolgál, mert zseb a divatos szoknyában nincs, nem is lehet, de ezért a kézben cipelt kis táskákat is unják szép dámaink, fölkapták tehát az övre ódon arany vagy ezüstláncan akasztott kis pénzestárcákat a tolvajok nagyobb örömeire. Igaz! tolvajok — nem mondhatom többé zsebmetszők vagy zsebtolvajok, mert ha zseb nincs, zsebtolvaj sem lehet többé.

A tavaszi kabát, ha nem teljesen formátlan bő zsákforma, csak rövid, a derekat is alig érő boleró lehet. A köpenyek vállon szűk, elől hátul hegyesre vágott mantillaszerű fodorra kitoldott hegyes valamik. A tavaszi kalapok könnyűek, finomak, széles karimával, a melyet már nem hajtogatnak annyi felé, Diszük évad szerinti virág (ibolya, orgona, primula, kankalin) csipke és könnyű szalmából font szárnyak, csokrok, szalag és toll.

### Naplirend 1900. április 11-én.

Naptár: szerda, ápr. 11. — Nemzeti ünnep. — Róm. kath.: Leo. — Prot.: Leo. — Görögkel.: (március 29.) Márk. — Zsidó: Nisan 12. — Nap két 5 óra 22 perckor; nyugszik 6 óra 42 perckor. — Hold két este 7 óra 50 perckor; nyugszik éjjel 3 óra 18 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, helyenkint csapadék várható.

— (A vármegyei közigazgatási bizottság ülése.) A vármegyei közigazgatási bizottság ma delelőtt 9 órakor ülést

elárvult leány ölébe, szenvedélyes csókokkal borítva annak kezét. Tán épp oly szenvedélyesen, éppoly hevesen szoritja hozzájuk forró ajkait, amint ő rövid idővel ezelőtt a kihűlt apai kezeket csókolá. Azonban a leány nem indul meg, nem melegszik fel szerelmese szavaira. — Az a ki nem mondott szó gyöttri, arra a jelenetre gondol, midőn a már félig másvilágban lévő apa szólásra nyitotta ajkait, de nem hangozhatott el soha e szó, — a halál kegyetlen anyala rátette hideg kezét a szerető apai szívre, elfojtva annak utolsó dobbanását.

Órákat töltött el a leány a forrón szeretett apa sirjánál. Vajjon mit akartál mondani édes apám? — zokogá a magányos keresztifát átölelve, oh mondd, add tudtomra, hogy szeretsz, hogy nem átkozol meg, hogyan tudnád megtenni, ki soha meg nem tagadtad egyetlen kérését sem kényeztetett gyermekednek, s éppen ezt, — mitől éltem boldogsága függ, nem, nem voltál te soha olyan szigorú, kegyetlen apa.

Soká zokogott így a leány, de a néma sirhalom csendes lakója mélyen aludta oda lenn örök álmát, hideg, érzéketlen maradt szenvedő gyermeke panaszos sóhajaira.

Csak néhány lábnyi föld választja el a holtat az élőtől, s mégis . . . mily megmérhetlen távolságban állnak egymástól.

Vajjon mit akart a jó apa mondani, ez a gondolat gyötörte a leány lelkét újra és újra, ez nem engedte szóhoz jutni a máskor oly

szereti annak szívet, — biztosan nem tudható — de tény az, hogy a leányszív, ha féltékeny is, lerakja a fegyvert a fortélyos asszonyi taktika előtt.

S az asszony nem is mulasztotta el, a hol csak lehetett tudtára adni a leánnyal, hogy többé ne formáljon jogot az ifjuhoz, ki most már őt szereti. S a leány büszke lelke nem is gondolt a közeledésre.

Egy szép tavaszi napon, a midőn minden, tán még a szellő is szerelemről suttogott, a szép özvegy is künn sétált a tavaszi verőfényben, legujabb toilette-jében és legujabb udvarlója kíséretében. Győzedelmes mosoly játszadozott piros ajkai körül, hisz lassan-lassan sikerült a konkolyt a két szerető szív közé elhinteni, annyira, hogy az ifju még csak nem is gondolhatott újabb közeledésre.

S mintha még a sors is kedvezne neki, éppen szemközt jő az elhagyott leány.

Az ifju szíve megdobbant a leány megpillantásakor s az komolyan, minden szemrehányás nélkül, csak végtelen szomorúan viszonozá az ifju tekintetét.

Csodálatos hatása volt annak a sötét szempárnak. Mintha hűsítő kezek simogatnák égő homlokát, úgy érezte, midőn a leány rátekintett tiszta szép szemével.

De az özvegy is résen volt ám, észre vette a hatást s hogy hatalma az ifju felett nagyon bizonytalan, hirtelen félrevonva a leányt, fülébe sugá:

— Hallod-e, nem nézhetem ezt a bánatos, halvány arcodat, hisz nekem olyan gyen-

tartott a vármegyeháza tanács termében. Az ülésen *Tormay* Károly alispán elnöklete alatt résztvettek: *Nagy* Jenő tiszti főügyész, *Kovácsfi* Kálmán főmérnök, *Laubheimer* Róbert kir. segédtanfelügyelő, *Johann* Béla dr. megyei tb. főorvos, *Jeszenszky* Lajos árvaszéki elnök, *August* Ferenc pénzügyi titkár, *Német* Lipót, *Driesz* Lajos, *Hinka* László és *Lehel* Győző vármegyei első aljegyző. A közigazgatási bizottság rövid egymásutánban néhány lényegtelenebb folyó ügyet intézett el, azután tudomásul vette a kir. főmérnök, árvaszéki elnök, a pénzügyigazgatásági kiküldött és a megyei tiszti főorvos jelentését, minek megtörténte után az ülés délelőtti 10 órakor már véget ért.

— **(Reálistáink római útja.)**

Szükszavu tudósítást kaptunk Rómába utazó reálistáinkról. A tudósítás panaszodik, hogy Fiumében is folytonosan esik, akárcsak nálunk s így bizony az utazás is nagyon egyhangu. Tegnapelőtt f. hó 8-án három órakor, mint tudósítónk írja, áthajóztak *Abbáziába*, hol bejárták az esős idő ellenére a parkot. *Abbáziából* a hat órai hajóval eveztek vissza Fiuméba, a honnan tegnap, 9-én indultak reggel 7 órakor *Anconába*.

— **(Ázsiai állapotok.)** Minden tulajdon nélkül valóban ázsiaiaknak nevezhetők amaz állapotok, melyek *Johann* Béla dr. vármegyei tb. főorvosnak a közigazgatási bizottsághoz ma délelőtt beterjesztett jelentéséből kitűnőleg *Babarc* és *Nyárad* községekben dühöngenek. Az orvosi jelentés szerint a *Babarc* községi iskola falához közvetlenül oda van építve a tanító sertésólja, melynek szennyje a vakolaton két méter magasra nedvessé és fertőzővé teszi az iskola falát. Az iskola keleti oldalán közvetlenül a falhoz az árnyékszék van építve, melynek nyitott pócegődre az iskola másik oldalát fertőzi és a levegőt hevenyfertőző kórok terjedésére alkalmas miázmákkal tölti be. A nyárádi iskolánál már kisebb a baj, de ott is elég nagy arra, hogy szapo-

ritsa az iskolamulasztók számát. Az iskola padozata ugyanis téglával van kirakva, mely alatt oly nedves és hideg a talaj, hogy az iskola fűtése esetén, de anélkül is nagyban előmozdítja a járványos betegségek tovaterjedését. A közigazgatási bizottság az orvosi jelentés alapján utasította *Babarc* község előljáróságát, hogy négy heti záros határidő lefolyása alatt a tanköteles gyermekek egészségét veszélyeztető melléképületeket bontassa le s azoknak az építkezési szabályrendelet értelmében előírt kellő távolságokra való felépítéséről gondoskodjék, az iskola illembhelye elé pedig egy a talajviszonyoknak megfelelő mélységű, zárt pócegődröt építtessen. A vármegye közigazgatási bizottsága azonfelül elrendelte, hogy a nyárádi iskola padozatának tégláit deszkákkal haladéktalanul kicseréljék. — Egyben utasították a *mohácsi* járás főszolgabíróját, hogy az elrendelt munkálatok teljesítéséről magának meggyőződést szerezzen s erről a vármegye alispánjának jelentést tegyen.

— **(A jogászság köréből.)** Mult napokban volt alkalmunk megemlékezni egy jogászyülésről, a melyen határozatba ment, hogy a pécsi jogászyifjuság a folyó hó 27-én kezdődő debreceni diákkongresszuson képviselteti magát és pedig a pécsi Jogász Olvasókört a megbízólevelek alapján *Liebhart* József olvasóköri elnök és *Cank* Nep. János, olvasóköri rendes tag, lapunk belmunkatársa, a pécsi Jogász Segélyző-Egyletet pedig *Jacoby* Győző segélyző-egyleti elnök s *Schwartz* Gábor, segélyző-egyleti pénztáros fogják képviselni mandátumaik szerint. A kiküldött jogászok ezidőszerinti megállapodás szerint f. hó 26-án a déli személyvonattal indulnak Debrecenbe.

— **(Borzalmas öngyilkosság.)** Borzalmas s rendkívüli módon vetett véget életének tegnap *Petko* János szabolcsi bányász. *Petko* János tegnap reggel munkába állott s délig dolgozott s midőn már a többi bányász mind hazatért, a szájába vett egy dinamit-

patront, melylyel a szénereket szokták robbantani s egy gyufát tartott alá. Nehány pillanat múlva az erős dinamit patron óriási dőrejjel szétrobbant s darabokra tépte a szerencsétlen bányász fejét. Hogy mi vitte e végetes tett elkövetésére *Petko* Jánost, azt eddig még nem tudni. A hivatalos vizsgálat megejtése végett dr. *Trialer* járásorvos és *Forray* Valér tb. főszolgabíró a helyszínére utaztak.

— **(Egy havi közegészség.)** A még folyton tartó egészségtelen, nedves időjárás, melyet az elmúlt hónapban is csak elvétve szakítottak félbe derűs napok, nagy befolyással volt a közegészségügyi állapotokra is. Mint azt *Mende* Lajos dr. megyei tiszti főorvos távollétében *Johann* Béla dr. megyei tb. főorvos a közigazgatási bizottság mai ülésén jelentette, a mult hóban a közegészségügyi állapot igen kedvezőtlen volt a megye területén. A hevenyfertőző kórok közül a megye területén teginkább a vörheny, kanyaró és roncsoló toroklob lépett fel, némely községben oly nagy mérvben, hogy a községi és felekezeti iskolákat huzamosabb ideig zárva kellett tartani. A hevenyfertőző kórok a hó végével csillapodtak s helyettük az influenza lépett fel, mely a mai napig is, dacára a legkörültekintőbb óvintézkedéseknek, tömegesen okozza a megbetegedéseket.

— **(Igazságügyi kinevezések.)** A m. kir. igazságügyminiszter *Sándor* József szegzárdi kir. törvényszéki aljegyzőt a csurgói kir. járásbíróshoz, — *Harsányi* József rimaszombati kir. törvényszéki joggyakornokot pedig a szigetvári kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

— **(Rendőrbiztos mint anyakönyvvezető.)** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a pécsi II. anyakönyvi kerületbe *Selényi* Antal városi rendőrbiztos anyakönyvvezetővé nevezte ki s a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

géd jó szívem van s ez a szomorú arcod tán »öt« is izgatja, tudom, sokkal büszkébb vagy, semhogy azon busulnál, hogy ő elhagyott téged én értem, hanem hogy apádnak annyira megszorítottad utolsó napjait, hogy atókkal fenyegetett, minderről bővebbet mondanék, egy föltétel alatt.

Mig a szép csalárd asszony beszélt, a leány büszkén emelé fel fejét, habár annak minden szava lelkét sebzé meg, s szívének leggyengébb hurja jött rezgésbe, midőn az özvegy a leányi büszkeségre appellált. Nem, nem szabad senkinek megtudni, mit szenved ő a hűtlen miatt.

De mohón kapott az alkalmon, hogy bővebbet tudjon meg atyjának utolsó szavairól.

— Megmondom őszintén — mondá a szép csábító, aggodalmasan tekintve az ifju felé, ki azalatt, mig a két hölgy csevegett, szintén egy ismerősével volt látszólagos beszélgetésbe merülve. — Föltételem az, hogy keress magadnak vidám társaságot, mondj le régi szerelmedről egészen s ne kísérsd meg többé csábító pillantásokkal visszahódítani őt, ugyis hiába.

— Légy nyugodt, mondá büszkén a leány, sem időm, sem kedvem bárkire is számító pillantásokat vetni s ő tavolabb áll tőlem bármilyen idegennél s ha térdénélva könyörögne is még egyszer szívemért — hasztalan — nem tudnék többé állhatatosságában bizni.

— Így már jól van. Tudod, én így szeretem őt, a milyen. De persze, a te komoly

apádnak más tervei voltak veled, azonban, hogy atókkal fenyegetett volna, én nem hallottam . . . csak tudod . . . úgy . . . a mások szavaiból következtetem s tán nem is igaz.

— Hála neked, Istenem, — sóhajtá a leány, tehát csak aljas koholmány volt az egész s számítás a te részedről — mondá kicsinylő tekintettel mérve végig a ravasz asszonyt s folytatta útját, anélkül, hogy még egy pillantást vetett volna rá.

Az asszony kacagva tekintett utána s a csodálkozó ifjunak affektált orrhangon mondá:

— Ha jól emlékszem, maga is szerelmes volt e leányba pár hétig.

A leány már nem hallotta e szavakat, azt sem látta, mint borult el az ifju homloka ismét, kivált mikor szerelmét ez asszony vette hazug ajkaira, sietve ment a temető felé és ott egy magányos sírhalomnál térdre roskadva zokogta: tehát nem igaz, koholmány volt az egész, hogy te megátkoztál volna. Hogyan is hihettem, hisz csak te szerettél engem igazán, nem úgy, mint ő, az állhatatlan, a hűtlen, őh, apám, édes apám, miért is hagytál itt engemet, ha te elmentél s tudtad, hogy ő oly állhatatlan. Hisz mi ez az élet? »Örökös fájdalom, örökös remény, megtestesült csalódás.«

»Küzdés a boldogság után, titáni harc a létért.«

A lányka elmerült fájdalmába s észre sem vevé, hogy az est mindinkább leszál.

A közeli sírdomb virágai között egy kicsi csalogány kezdé el legszebb gyászdalát zengetni a halott felett. Ritmikus csengő harangszót

hoz a szellő, a toronyban *Ave* Mária-t harangoznak.

A leány gépiesen kulcsolja össze kezeit, de imájához nem találja meg a szavakat, egy éjsötét szempár kísérti mindenütt, s nem veszi észre, hogy az, kivel gondolatai foglalkoznak, már jó ideje mögötte áll s hallja panaszos szavait. Egyszerre csak arra eszmél, hogy erős két kar fonja át derekát s a jól ismert édes hangok, még szeretőbben hangzanak fülébe. A leány szabadulni igyekezett, de a férfi tudta, ha most elbocsájtja, büszkesége, megsértett női önérzete felülkerekedik s még szorosabban ölelé dobogó szívére, nehogy ismét elveszítse őt. — Hát nem tudnál nekem egyszer megbocsájtani édes kis angyalom, suttogá az ifju s szép szemei bűnbánóan keresik a leányéit, ki ellágyulva hajta lüftös fejét a férfi vállára, habár csak egy órával előbb mondá, hogy soh' sem bína neki megbocsátani, ha térdén állva könyörögne is.

Vajjon felrójjuk-e neki, hogy szószegő lett?!!

Fénylő csillagtábor tekint alá mosolyogva az ifju szerelmes párra, kik a holtak birodalmában találták meg elvesztett reményeiket.

S midőn a leány könyörögve térdel atyjának siri ágához: ugy-e nem haragszol édes apa? hisz hű maradt ő mégis hozzám, — küldd le áldásodat! Enyhe szellő lebbent a csendes temetőn át, tán a kiszáradt apa küldi áldását könyörögő gyermekének, vagy csak a holtak sóhajtása volt az?!

— **(Felülvizsgálat.)** A vármegyei vegyes katonai felülvizsgáló bizottság ma reggel 8 órakor felülvizsgálatot tartott *Sey László* helyettes polgári elnök elnöklete alatt a vármegye közgyűlési termében. Felülvizsgálatra került három tényleges állományu ujonc, kik közül kettőt talált a bizottság alkalmatlannak a katonai szolgálatra és négy apa, kik közül kettőnél állapították meg a keresetképtelenséget.

— **(Vásári tolvajok.)** Alig egy napja, hogy kezdetét vette a vásár s már két rendbeli lopásról érkezett panasz a rendőrséghez. Az egyik káros *Tóth Antal* zóki lakos, kitől két lovat lopott el egy ismeretlen nevű szabadkai cigányasszony, még pedig oly furfangos módon, hogy *Tóth Antal* két lovat kicserélte a cigányasszonynak egy csődöréért s az alku megkötöttén a cigányasszony a járlat levelek átíratásának ürügye alatt elment a járlat levelekkel és a két lóval, cserében ott hagyván a csődört, mely jóval kevesebbet ért s nem tért többé vissza. A káros panasz folytán megindították a nyomozást a cigányasszony ellen, ki mind a három járlatlevelet magával vitte. Az erélyes nyomozás hamar kézrekerítette a cigányasszonyt. Mint értesülünk, ma Szabadkán *Deimbó Kati* személyében elfogták a bűnös némbert. — A másik káros *Hatos Antal* pécsi kapocs, kitől *Krancsevics Györgyné Mufics Anna* n. kozári lakosnő egy pár zöld szörme papucsot lopott. De rajta csípték s most a rendőrség börtönében várja büntetését.

— **(Pusztulnak a kőutak.)** A már huzamosabb ideig tartó esőzések, melyek az egész vármegye területén áztatták a földet, nem csekély károkat okoztak a vármegye területén levő törvényhatósági kőutakban is, melyeknek legnagyobb részét szinte járhatatlanokká tették, míg a téglával vagy makadammal berített országutakon annyira kimosta az eső a köveket, hogy amint most azokon a kocsik és szekerek végigrobognak, a laza és alámosott kövek darabokra törnek. Ezt a nem éppen örvendetes dolgot jelentette a vármegyei közigazgatási bizottságnak ma tartott ülésében *Kovácsfi Kálmán* főmérnök, ki egyben az utak javítása és a kavics-kőszlet felhasználására kér engedélyt, mit a közigazgatási bizottság meg is adott.

— **(Leógett állatsereglet.)** Konstantinápolyból írják: A galatai új rakparton, mely tele van fabarakokkal, kávéházakkal és egyéb bódékkal, tűz ütött ki, melynek első sorban egy állatsereglet esett áldozatul. A lángok oly gyorsan terjedtek, hogy gondolni sem lehetett a vadállatok megmentésére. A bestiák a veszély közeledtére irtózatossá váltak, törtek ki és oly rettenetesen tomboltak. ketteikben, hogy a tűzoltók elmenekültek. Egy oroszlanpár négy kölykével, egy királytigris, egy medve, majmok és farkasok multak ki így, de oly velőthasogató üvöltések közt, hogy ahova csak elhallatszottak ezek a hangok, rémület uralkodott.

— **(A bellyei uradalom mint iskolafentartó.)** A darázsai iskolafentartó tudvalevőleg tulajdonképen a bellyei főhercegi uradalom volna, mi azonban nem gátolta a darázsai iskolaszéket abban, hogy a bellyei főhercegi uradalmat iskolaadóval megterhelje. A kiírás ellen az uradalmi ügyészség felebbezést nyújtott be a vármegyéhez, mely felebbezést

ma vette tárgyalás alá a vármegye közigazgatási bizottsága. A közigazgatási bizottság tekintettel arra, hogy a törvény értelmében az iskolafentartó község, uradalom vagy kegyur, egyenlő arányban köteles a felekezeti iskolák többi tagjaival a fenntartás és egyéb terheket viselni, a felebbezést elutasította és az iskolafentartót az iskola adófizetésére kötelezte.

— **(Uj joggyakornok.)** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke dr. *Nagy Béla* végzett joghallgató, keszthelyi lakost a pécsi kir. ítélőtábla kerületébe dijas joggyakornokká kinevezte.

— **(Elhalasztott vásár.)** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Baranyavármegye területéhez tartozó Siklós községben a f. évi március hó 19., 20. és 21-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi április hó 24-én pótvásár tartassék.

— **(A mohácsi anyakönyvvezető kérelme.)** A vármegyei közigazgatási bizottság egyik, f. évi február havában tartott ülésén három osztályzatba osztotta az anyakönyvvezetők dologi kiadásainak előirányzatát, mely előirányzat szerint az I. oszt. 65, a II. 55 és a III. 45 frt évi összeget engedélyez a dologi kiadások fedezésére. A mohácsi anyakönyvvezető — ki az I. osztályba soroztatott — keveseli a 65 frt évi általányt s kérvényt intézett a vármegyéhez, melyben dologi kiadásainak fedezésére évi 240 korona engedélyezését kéri. A vármegyei közigazgatási bizottság ma vette tárgyalás alá a mohácsi anyakönyvvezető kérelmét, melyet — tekintettel arra, miszerint az ily kiadási többlet engedélyezésére eddig praecedens nem fordult elő s tekintettel arra is, hogy a folyamodó anyakönyvvezető a költség-többlet szükségességét tüzetesen nem igazolta — elutasította.

— **(A dijnokokért.)** Legujabb rendeletével a dijnokok lélekölő munkáját akarta a méltán megérdemelt nagyobb anyagi jutalomban részesíteni *Plósz Sándor* igazságügy-miniszter. A járásbírók vezetőihez és a törvényszékek irodaigazgatóihoz ugyanis rendeletet küldött, amelyben tudatja, hogy minden napidijas, aki naponta husz oldalnál többet másol, a huszon felüli oldalakért tíz fillér külön díjazásban részesítendő. A szorgalom méltányolását még fokozza az a rendelkezés, hogy kimutatást kell készíteni az igyekvőkről s felterjeszteni az igazságügy-miniszterhez. Ezeket az esetleges kinevezéseknél előnyben fogják részesíteni. Vajha a közszolgálat minden ágában követésre találna az igazságügy-miniszter példája s a napidijasok sorsát igyekeznének jobbra fordítani.

— **(Egy havi adó.)** A vármegyei közigazgatási bizottságnak ma délelőtt tartott ülésén a gyengélkedő pénzügyigazgató képviselőtében *August Ferenc* pénzügyi titkár terjesztette elő a pénzügyigazgatóság jelentését, mely szerint az elmúlt hónapban egyenes adókban befolyt 51994 korona 78 fillér, a múlt év március havában 53033 korona 93 fillér, a f. évben tehát 1039 korona 15 fillérrel kevesebb, mint a múlt év ugyanezen havában. A f. év január elsejétől március végeig befizetett 440.600 korona 71 fillér; a múlt év ugyanezen időszakában 441.613 korona, tehát az idei január-március hónapokban 1012 korona 29 fillérrel kevesebb, mint az elmúlt

év ugyanezen hónapjaiban. — **Hadmentességi díjban** a f. évi március hóban befolyt 664 korona, a múlt év március havában 266 korona, tehát az idén 398 koronával több. A f. év január, február és március hónapjaiban hadmentességi díjban 2662 korona 20 fillér folyt be. Az elmúlt évben ugyanezen időszak alatt 1208 korona 78 fillér befizetés történt, tehát az idén 1453 korona 42 fillérrel több, mint a múlt évben. A befizetetlen hadmentességi díj hátralék összesen 39709 korona 30 fillér.

— **(Az arany-leány.)** Az »amerikai leány« típusát is bemutatják a párisi kiállításán. Még pedig aranyból. E célból a szép *Adams Maud*, az ünnepezt színésznő alakját és arcát öntötték aranyba. Nevezetes egy szobor egyébként is. A párisi kiállításra készült és az »Americain Gold Statue Co.« öntette, természetesen reklámul az egyéb aranszobrainak. Ez a legnagyobb arany-szobor, a melyet valaha formába öntöttek. Magassága hat láb, sulya 712 font és a nyersanyagának értéke rajta 935.000 korona. A társaság sokáig habozott vele, kit válaszson modellül, mert ajánlkozó természetesen töméntelen akadt; egy new-yorki színésznő például 125.000 koronát ígért, ha őt öntetik meg. A new-yorki művészek egyesülete azonban egyértelműen miss *Maud Adams* pártjára kelt s a merleg ezzel a bájos »american gril« javára billent. A szobrot egy női művész, a jőnevű *Potter Beisse* asszony mintázta. Csak a Párisi szállítása, a biztosítás költségével egyetemben, 60.000 koronába kerül.

— **(Irodaszolga Viszlón.)** A viszlói anyakönyvi hivatal vezetésével megbízott segédjegyző, kérvényt intézett a vármegyéhez, hogy a posta kezelés és egyéb külső teendők végzésére egy negyvenöt forint évi fizetéssel javadalmazott irodaszolgai állást szervezzenek. Hogy mily funkciót teljesített volna ez az »irodászolga« Viszlón, azt nem tudni, miután annak a csekély postának kezelésére, mely Viszlóra érkezik vagy onnan megy, tökéletesen elég a községi kisbíró s így valóban kár lenne Viszló községet, ezzel a negyvenöt forint fölösleges kiadással is megterhelni. Erre az állápontra helyezkedett a vármegyei közigazgatási bizottság is, mely ma délelőtt tartott ülésében tárgyalás alá vette ez ügyet s a kérvényt elutasította.

— **(Uj távbeszélő állomás)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a siófoki posta- és távirdahivatalnál nyilvános távbeszélő hivatalt létesített, melyről a helyközi távbeszélő berendezés igénybevételével, az ezen forgalomra megállapított díjtételek mellett, egyelőre csak a belföldi helyközi távbeszélő berendezésbe bevont összes községekkel beszélési lehet.

— **(Április tizenegyedike.)** Holnap, április 11-én ülik a *Bánffy-ünnepet* a negyvennyolcas törvények szentesítésének emlékére. E nemzeti ünnep alkalmából holnap d. e. 9 órakor a székesegyházban hálaadó istentisztelet fog tartatni, melyre *Tormay Károly* alispán, a főispán távollétében a vármegyei köztörvényhatósági bizottság tagjait s a vármegye tisztviselői karát meghívta.

— **(Halálozás.)** Folyó hó 9-én rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos fel-

vétele után elhúyt *Schmidt* Bálintné, szül. *Kurtz* Borbála életének 65-ik, özvegyiségének 19-ik évében. A meghaldogult tetemeit folyó hó 11-én d. u. 4 órakor fogják a szigetkülvárosi közsírkertben levő halottas házban be-szentelni s onnan örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise áldozat lelkiüdvéért folyó hó 11-én d. e. 10 órakor fog bemutat-tani a szent Ferencrendiek plebánia templo-mában.

— **(Halálos puder.)** Sielce községben az orosz határszélen *Kattowitz* közelében szomorú halállal pusztult el egy fiatal asszony. Az ottani kazángyár egyik hivatalnokának a felesége az áldozat, akinek egy éjszaka valami kis pattanása támadt az arcán. Öltözködés közben ezt a pattanást reggel véletlenül felfakasztotta. A mikor közvetlenül ezután bepuderezte az arcát, az arca megdagadt s csakhamar vérmérgezés állott be. Olyan gyorsan terjedt a baj, hogy az orvos, aki nem-sokára megvizsgálta a beteget, már nem se-gíthetett. Alig egy órai betegség után a fiatal asszony iszonyu kínok között meghalt. Kitünt, hogy a puderben mérges anyagok voltak.

— **(A hazai ipar pártolása.)** A kereskedelmi miniszter már több rendeletet adott ki a hazai ipar pártolása érdekében. A törvényhatóságokon ugylátszik, nem fog a szép szó. Erre mutat a kereskedelmi miniszternek egy legújabb körrendelete, melyet ugyancsak az ország összes törvényhatóságaihoz intézett. Elmondja ebben a miniszter, hogy a hozzá intézett panaszokból tudomására jutott, hogy

az egyes törvényhatóságok a hazai cégek aján-latait a hivatalok számára szükséges bélyegző és ruggyanta készítmények beszerzésénél egye-nesen mellőzik s ezeket a cikkeket külföldi cégeknél rendelik meg, sőt a hazai iparosok ajánlatait minden megokolás nélkül elutasítják. Előző körrendeleteire való hivatkozással fel-hívja tehát a miniszter a törvényhatóságokat, hogy a hazai ipar pártolására vonatkozólag kifejtett elvekre a bélyegző és ruggyanta áruk beszerzésénél is mindenkor kellő figyelemmel legyenek.

— **(Behajthatlan lelkészi ille-ték.)** A felső-baranyai református esperes panaszt emelt a vármegyénél, hogy a lelkészi ille-téket a hitfelekezet tagjaitól nem lehet behajtani, illetve, hogy az ingóságokra vezetett végrehajtások nem jártak a kellő eredménnyel. Kéri ennél fogva, hogy a vármegye az általa beküldött telekkönyvi kivonatok alapján végrehajtást vezettessen a hitfelekezet lelkészi ille-tékek hátralékos tagjainak ingatlanaira. A vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartott ülésében foglalkozott ezzel az ügygel s méltányosnak találván az esperes kérelmét, az ingatlanokra vezetendő végrehajtások keresz-tülvitelével *Nagy Jenő* vármegyei tiszti fő-ügyészt bizta meg, folyamodó esperest pedig a végrehajtások foganatosítása által felmerü-lendő költségek előzetes beküldésére hívta fel.

— **(A kinek nincs illetősége.)** *Laubermann* Gerzson mágoctsi lakos, ki kül-földi honossága, már évek óta Magyarorszá-gon élven, magyar honosságot szerzett, s ennek

alapján kérte a vármegyét, hogy őt mágoctsi illetőségűnek ismerje el. A vármegye azonban *Laubermann* Gerzsonnak annak idején eme ké-relmével elutasította, még pedig azért, mert az illetőségért folyamodó már most is oly silány anyagi körülmények között van, hogy községi segély nélkül magát fenntartani kép-telen. *Laubermann* Gerzson a vármegyének ezen határozata ellen felebbezéssel élt, mely felebbezést ma vette tárgyalás alá a vármegyei közigazgatási bizottság, mely a felebbezést a vármegye határozatának indokai alapján el-utasította. Szegény *Laubermann* Gerzson! — Vajjon hol szerez illetőséget?

— **(A dárdai izraelita iskola.)** A dárdai zsidó hitközség gondolván merészet és nagyot, elhatározta, hogy Dárdán felekezeti iskolát fog felállítani, melynek költségeit a hitfelekezet tagjainak megterhelése által óhaj-totta fedezni. A hitfelekezet tagjai azonban nem látván szükségesnek az iskola létesítését s megterhelhetőségük ellen egy a vármegyéhez benyújtott kérvényben tiltakoztak. A vármegye közigazgatási bizottsága *Laubheimer* Róbert kir. tanfelügyelő jelentése kapcsán ma tartott ülésében tárgyalás alá vette e kérvényt s belátva az izraelita felekezeti iskola létesítésének szükség-telen voltát, a kérvénynek helyt adott s így a dárdai izraelita csemeték egy időre meg lesznek attól a gyönyörtől fosztva, hogy zsidó iskolába járhasanak.

— **(Lövöldöző atyafi.)** *Mátyás* Sándor bozsoki lakosnak lejárt a fegyver iga-zolványa s tudván, hogy mi a regula, szabály-

vergődve leültem. Mellem majd szétfeszült a kü-lönböző érzések hatása alatt. Éreztem, hogy ok-vetlenül szólnom kell valamit, tudnom kell, ki ez az asszony, a ki *Várnay* feleségének mondja magát.

— Tehát Nagyságos asszonyom Béla neje? — kérdeztem.

— Igen!

— De hiszen Béla azt mondta . . . .

— Hogy nincs felesége! egészítette ki sza-vaimat az asszony s kebléből önkéntelenül is egy halk sóhaj tört elő.

Tudom, folytatta, hogy Béla nőtlen ember-nek adja ki magát; s valahányszor csak kérdeztem tőle, hogy miért zár el engem a világ elől, mindig azt mondta, hogy az ő társadalmi pozí-ciója azt kívánja, hogy ő nőtlen emberként éljen! Nem tudom, mi az a »társadalmi pozíció«, mely ily kötelemeket ró egy férfire, de miután Béla így akarta, hát én nem is zaklatom tovább azzal, hogy engem társaságba vigyen, vagy hogy be-mutasson valakinek.

Egyszerűen, könnyedén beszélt, mintha ki tudja, mily régi ismerősök volnánk, kik hossza-

szemlélődés után aztán rájöttem, hogy ennek a bánatos arckifejezésnek a szemek az okai, azok a hosszú, selymes pillák alól előtekintő bársonyos fekete szemek, melyek mintha állandóan könnytől lennének nedvesek, úgy csillogtak s éppen ez a nedves fény okozta melancholia ábrándossá, szenvedővé tette az egész arcot, melyet egy pompás, vörhenyes színű hajkorona bizarr, szinte pikáns keretbe zárt.

Néhány pillanatra önfeledten néztem a fény-képet s aztán gondolkozni, tépelődni kezdtem, vajjon ha az olasz festők valamelyike ezt az arcot látta volna, nem erről festették-e volna *Madonna* képeiket? Nem! Ez nem volt *Madonna* arc. Hiányzott belőle az a fenséges, az a szinte földön-túli glória, mely éppen a *Madonna*-képek szemei-ből sugárzik, hiányzott arcából az a testet öltött szivjóság, lágy kifejezés; ez az arc az ő bánatos kifejezésével mindenesetre emberi s olyannyira hamisíthatlanul emberi, hogy a legihlettebb festő, a legmagasabb művészi fantázia sem volna képes belőle szelid *Madonnát* festeni. Arcának bája éppen szemek bántos kifejezésében rejlett, abban a réveteg tekintetben, mely elvette élet annak az ajkak körül huzódó vonásnak, mely a szemek

szerűen folyamodott a vármegyéhez az új fegyvertartási engedélyért. Azonban Mátyás Sándor elszámította magát az egyszer, mert a vármegyei urak neszét vették, hogy a folyamodót csak nem rég puskával okozott éjjeli csendháborításért büntették meg s fegyverét elkobozták, minél fogva Mátyás Sándort kérelmével elutasították, mondván: „gyermek kezébe nem való a fegyver!“. A vármegye ezen határozatát a közigazgatási bizottság ma tartott ülésében jóváhagyta.

— (A pécsi általános börmunkások szakegylete) a könyvtár alapja javára 1900. évi április hó 16-án (husvét második napján) a Scholz-féle sörcsarnokban világposta és tombolával egybekötött táncvigalmat rendez. Bélépti-díj: személyenként előre váltva 60 fillér, a pénztárnál 80 fillér. Családjegy előre váltva 1 korona 60 fillér, a pénztárnál 2 korona. Jegyek előre válthatók Csapó István cukrászdájában (Király-u.) Petrovics Dezső fodrász üzletében (Kálvária-u. 20.), Timár József cipésznél (Országút 85.) Jakab I. vendéglősnél (Sörház-u.), a Munkás Fogyasztási Szövetkezetben (Kössuth u. 29.), az egyleti helyiségben és az összes bizalmi férfiaknál. Azon hölgy, ki ezen az ünnepélyen legtöbb levelező-lapot elad, úgyszintén a ki legtöbbet kap, értékes jutalomban részesül. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hírlapi-jap nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

— (Valami az időjárásról.) Csak nem akar tisztulni. Ha reggel néha egész tiszta is az ég s ki sem álmodik esőről, délelőtt ti-

zelegy órakor már csak úgy szakad az eső Hja az idő most áprilist járát velünk. De nem is csoda, ha nálunk ilyen infámis az időjárás, mikor még Fiumében, Abbáziában sincs külön. A Karszton méteres hó van, a tengerszinen meg folytonosan esik. Hogy kívánhatjuk hát, hogy nálunk kiderüljön s míg délen az azurkék eget nehéz, ólmos felhők borítják, addig nálunk mosolyogjon a tavaszi nap s ragyogtassa csillogó pompáját. Az öregek már pláne azzal biztatnak bennünket, hogy így megyen ki ez az egész holdnegyed, mert ennek a kezdetén is ilyen esős idő volt. A barometerek sem igen emelkednek. Ha nébány vonással feljebb is szállnak a mutatók, az azért nem ok arra, hogy kétszeres erővel ne essék az eső, mire a barometerek mutatói megszeppenülve huzódnak még mélyebbre. Innen-onnan itt lesz már husvét is, április közepe s nincs még tavaszunk, s ha a nehéz felhőköl következtetünk, bizony jó darabig fog ez még így tartani.

— (Ókori hajóleletek.) A Pó síkságon fekvő Adria város közelében a munkások, akik egy szarító csatorna kiásásával foglalkoztak, két ókori hajómaradványt találtak a talajtól számítva 33 méter mélységben, még aránylag elég jó állapotban. Hajdanában, még a rómaiak idejében, Adria a szomszédos Ravennával együtt kikötő volt, ma azonban 30 kilométer távolságra fekszik a parttól. A tengerpart visszaszorítását annak az óriási iszapmennyiségnek lehet tulajdonítani, amelyet a Brenta, Ets és Pó folyók a tengerbe sodornak és legnagyobbbrészt torkolatuk közelében rak-

nak le. A hajó belsejében és annak közvetlen közelében különféle vázákat, agyagedényeket találtak, azonkívül fegyvereket, bronzdarabokat, emberi csontokat és egyéb tárgyakat, melyeket az olasz kormány rendeletére összegyűjtének és megőriznek.

— (Aki megfeledezik a házasságáról.) Párisban élt az a furcsa ember, aki egyszerűen elfelejtette, hogy valamikor volt felesége. Chimbeaunak hívják s most hetvennégy éves. Ezelőtt ötven esztendővel megnősült, de már első évben hűtlenségen érte a feleségét. Elkergette s azontul úgy élt, mintha soha nem házasodott volna meg. Ötven esztendeig élt így egymagában, tavaly azonban egy tisztes özvegyasszonynak megkérte a kezét és feleségül is vette, teljesen megfeledekezvén arról, hogy vagy egy félszázaddal ezelőtt is kötött házasságot. De első feleségének rokonai feljelentették Chimbeau apót és a törvényszék bigámia miatt vád alá helyezte. Chimbeau azzal védekezett, hogy teljesen megfeledekezett első házasságáról, mire a bíróság korábbi házassága felbontására utasította.

## Művészet, irodalom.

○ Solymosi színésziskolája Dombóvárott. Solymosi Elek, a Népszínház jeles komikus, színésziskolájának néhány gyakorlottabb tagjával Dombóvárott művész estélyt szándékozik rendezni. Az előadás napja még nincs ugyan meghatározva, de annyi bizonyos

kifejezése nélkül tán bántó módon megrútitotta volna a szépség harmoniáját. Olyan volt ez az arc, . . . olyan . . . mint *Ofélia* arca! Igen, igen, ez *Ofélia* volt, ahogy magamnak Shakespeare eme klasszikus fantázia alakját képzeltem s midőn tépelődéseim eredményére jutottam, szinte ostobának neveztem magam, hogy csupán hosszas gondolkodás után jutottam rá. Persze, hogy *Ofélia*! Hiszen az egész finom metszésű arcról lerítt évek szenvedése, szemeiből a sokat szenvedett s ez által bizalmatlanná vált emberek révedező tekintete sugárzott felém, azt az éles vonást a sírástól való vonaglás varázsolta az ajkak fölé s az egész szépségen végighuzódott a szenvedésben megértetlen, töprengésbe belefásult lélek gyötrelme, mely gyötrelmem önmeghasonlással rokon.

Fantáziám az egyszer már ismét alaposan magával ragadt s a bolondabbnál bolondabb gondolatok egész raja lepott meg egyszerre. Valami különös szerelmi regényt, valami csodálatos összefüggést kerestem Várnay és e fénykép eredetije között, melyről sejtettem, hogy nem csekély szerepet játszhatott barátom életében.

Gondolataimban elmerülve észre sem vettem, hogy valaki belépett, mire utóbb halk ruha-

suhogás tett figyelmessé. S akkor is még nyugodtan ülve maradtam székemben, midőn hátrafordultam s a kezemben levő arckép eredetijével találtam magamat szemben. Annyira el voltam a kép szemléletébe merülve, hogy szinte fantáziám egy alakjának tekintetem az előttem álló hölgyet, ki mereven, szinte ijedten tekintett rám s csak akkor lettem figyelmessé, midőn az a nő önkéntelenül is egy lépést tett felém.

Hirtelen felugrottam s egy pillanat alatt szertefoszlata gondolataimat, valami megmagyarázhatlan érzéssel közeledtem e bájos nőalak felé s előttem addig ismeretlen félelem érzettel bemutatkoztam:

— Dorner főhadnagy vagyok!

Az a hölgy egy pillanatra fürkészőleg járatta végig rajtam tekintetét, aztán utánozhatlan lágy hangon, szinte sugva mondta:

— Várnay Béláné vagyok!

Kezem — melyben még mindig az ő arcképét tartottam — reszketve nyult az asszony felém nyujtott selymes keze után.

— Foglaljon helyet főhadnagy úr! Férjem mindjárt jönni fog — szölt az asszony s én engedelmesen, mint valami hypnotikus álomban

hogyan Solymosiék husvét után rándulnak le Dombóvárra, a hol teljes érdeklődéssel várják őket.

○ **Közgazdasági Híradó.** Olasz V. Lajos szerkesztésében ily címen jelenik meg egy a közgazdasági érdekeket szolgáló és a közgazdasági élet minden ágát felölelő heti szaklap. Alaposan körültekintő cikkeit legkiválóbb szakíróink írják és páratlan, egyenes szókimondásával sok üdvös reformnak volt már kedvezményezője. Az egyetlen közgazdasági szaklap, mely nemcsak a főváros életére van figyelemmel, hanem bevonja körébe a vidéket és a vidék közgazdasági életének is buzgó szószólója. A **Közgazdasági Híradó** minden vasárnap tizenhat oldalnyi terjedelemben jelenik meg és előfizetési ára egész évre 12 korona. Szívesen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Kiadóhivatala Budapest, V., Hold-utca 15.

### Lapunk előfizetési árai:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre . . . . .	20 kor.
félévre . . . . .	10 kor.
negyedévre . . . . .	5 kor.
egy hónapra . . . . .	1 kor. 70 fill.

Vasárnapi számunk egy évre 6 korona, félévre 3 korona s negyedévre 1 kor. 50 fillér.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „**Pécsi Figyelő**” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a „**PÉCSI FIGYELŐ**” szerkesztősége és kiadóhivatala.

### Törvénykezés.

§ **Tűz a biztosítási összegért.** *Roncsovics* József magyar peterdi lakos malma folyó évi február hó 3-án meggyuladt. A Fonciére biztosító társaság, hol a malom biztosítva volt, gyanusnak találta a dolgot s nem is alap nélkül, a mint ez a főtárgyaláson kiderült. *Roncsovics* József és neje odavallottak, hogy *Tury Szalay* Ernő részös-molnár legényük biztatta őket, hogy úgy is rosszul megy az üzlet, gyujtsák fel, legalább megkapják a biztosítási összeget; azonban nemcsak, hogy ő eszelte is ki a tervet, hanem egyenesen a malomba vitt szalmával ő is gyujtotta meg a malmot. *Tury Szalay* Ernő ellenkezőleg azt mondta a főtárgyaláson, hogy *Roncsovics* gyujtotta fel a malmot. Igaz, hogy az ehhez szükséges szalmát ő vitte be a malomba, de azt gazdájának parancsára tette, bár tudta, hogy gazdája mit szándékozik tenni. Szóval tagadja, hogy ő gyujtotta volna fel a malmot. A kir. törvényszék körülményesebb adatok beszerzése végett elnapolta a tárgyalást, a melyre beidézi *Halvax* Tamást, ki *Roncsovics*nál volt az időben szolgáló s a Fonciér biztosító társaság magyarpeterdi képviselőjét, *Szabó* Ándrást is, hogy bővebb felvilágosítást kapjon ez ügyben.

§ **Egy zsák korpá.** *Resch* János pécsi főzmalomtulajdonos *Hóbor* György nevű kocsisa a múlt év december 30-án, a mint a magazinban foglalatostkodott, annak ablakán látott egy embert szaladni. Gyanusnak tett neki s neki indult megnézni, hogy miért

is szalad az. A mint a malom kapujába ért, azt vette észre, hogy az ő általa oda tett két zsák korpából egy zsák hiányzott. Uccu neki utána iramodott annak az eddig ismeretlen egyénnek, ki szaladásával figyelmét magára vonta. A *Vogl*-féle udvaron menekült a kocsis elöl az illető, ki a *Pálya*-utcára, a hol már meglapátolta lépteit s az egyik sarkon a zsák korpát is eldobta. *Kóbor* mindenütt nyomában volt, de mivel arcát nem látta, más ismertető jelet keresett s talált is. A *Sipos*-féle korcsmánál megpillantott egy embert, kinek válla s arca korpás volt s ezt rögtön nyakon is csipte; ifj. *Bóli* Józsefnek hívják s tegnap állott a törvényszék előtt, a hol persze mindent tagadott. Ő — ugymond — 11 órakor a kérdésem napon két társával a *Horváth*-féle korcsmában ebédelt és fél 12 óra felé jöttek onnan ki, a mire kis vártatva, azt sem tudva miért, *Hóbor* őt elfogta. A kir. törvényszék, a személyazonosság megállapítása végett, elnapolván a tárgyalást, *Vogl* kőfaragó tanoncait, kik látták az udvarukon átfutó embert s kikre *Kóbor* hivatkozott is, a mennyiben azok mondták neki, hogy erre futott át egy ember, fogják kihallgatni.

### Közgazdaság.

□ **A vetések állása.** A földmivvelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések szerint a vetések állása március 31-én a következő volt: A márciusban mutatkozott nagy havazás, vihar és hideg idő miatt a tavaszi munkálatok is, amelyek pedig már február havában sok helyen folytak, teljesen fennakadtak. A tulságos talajnedvesség eső és hó a folyókat és patakokat is megtöltötte s árvízveszedelem fenyeget az ország több vidékén. A tulsok csapadék, illetve talaj viz következtében a vetések és rétek néhol már is víz alatt állanak. A mezőgazdasági munkálatokat csak szörványosan eszközölték és bár a gazdák mindenfelé igyekeztek a kedvezőbb napokat felhasználni, azért mégis ritka hely és különösen ritka vármegye az, ahol a tavaszi vetések 50—60 százalékaival elkészültek volna. A március végével leginkább a nyugati vármegyékre kiterjedő erős havazás és 3—4° hideg idő ismét több napra megakasztotta a tavaszi munkálatokat. Ez idő szerint — bár időközben az ország legtöbb vidékein javult az idő — enyhébb és verőfényesebb nappalok vannak, azért alig folyik valahol a szántás és vetés. Épp ez a körülmény az, ami miatt a gazdák aggódnak nemcsak a munka esetleg nagymérvű feltorlódásától félve, hanem és leginkább azért is, mert a kukorica és repavetés ideje is bekövetkezett. Az utótól a kerti, szőlő és talajelőkészítési munkálatoknak sem kedvezett, itt is nagy a fennakadás. Azonkívül néhol panaszkodnak, hogy a korai termőfák rügyei a hideg idő következtében elfagynak; másutt főleg a Duna jobbpartján, de néhol az ország egyéb vidékein is, arról panaszkodnak, hogy kevesebb a használható szőlővessző, mint a múlt évben volt. Az őszi vetéseknek sem mindenütt kedvezett a márciusi időjárás. Különösen a rozs és repce vetések érezték meg a zord utótelet, ellenben a buza, egyes vidékeket kivéve, — ahol különben már február havában is gyengén állott — nagyobbára még

mindig kielégítő. Az őszi vetések közül a búzát általában közepesnek lehet jelezni, de a rozsban és repcében — különösen pedig ez utóbbiban — már is jelentékeny a károsodás. A korai tavaszi vetések néhol kikeltek s elég jók, de sok helyen a fagy már csirázáskor tönkre tette és így új maggal kell pótolni. Általában nagyon jó időre van szükség, hogy a munkálatok idejében befejezhető legyenek és különösen, hogy a vetett mag kedvező körülmények közt kikelve fejlődésnek indulhasson. A takarmányozás körül is fordulnak elő már nehézségek a túl hosszúra nyúlt téli idő miatt; a mennyiben a takarmány sok helyen erősen megfagyott és legelő hiányában nagyon sok gazda szemes terményekkel kénytelen pótolni a szálás takarmányneműek hiányát.

### Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1900 évi április hó 7. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza új 13:60 14:40; ó — — — —; kétszeres új 11:20 12:—; rozs ó — — — —; új 11: 11:40; árpa őszi — — — —; — tavaszi — — — —; zab tavaszi 10:50 11:; új —; búkköny 15: 15:80; kukorica ó — — — —; új 11:40 11:80; széna 3:60—4:00; szalma, 2—2:40.

Kínálat: gyenge, mintegy 270 gabona-kocsi volt a piacon.

### TÁVIRATOK.

— **Rémhir Bécsből.** (A „**Pécsi Figyelő**” eredeti távirata.) Bécsi autentikus forrásból jelentik, hogy a legutóbbi közös miniszteri tanácskozásokon a hadügyminiszter tizenegymillió, a haditengerészet képviselője pedig tizenöt és fél millió korona többköltséget kért, melyet *Gołuchowski* külügyminiszter közbenjárására a két pénzügyminiszter el is fogadott.

— **A párisi kiállítástól.** (A „**Pécsi Figyelő**” eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy a világkiállítás annyira tökéletlen, hogy ezer-száz waggon áll kizárólag a kapu előtt kiállítási tárgyakkal. Ezeket április 18-ika előtt be sem eresztetik a kiállítás területére.

— **A transzváli háború.** (A „**Pécsi Figyelő**” eredeti távirata.) Fokvárosból jelentik, hogy a nyolcadik hadosztály Angliából oda megérkezett.

### Szerkesztői üzenetek.

Babának Pécs.

Fáradt vagyok nagyon, de lelkem kalandoz,  
Nem messze ide, szivem bálványához  
S amint gondolkozom mese jut eszembe,  
S ezt a szép mesét szövögeti lelkem.  
Mióta két szemed csillagára lettem,  
Ragyogó virágok nyílnak a szivemben  
Ragyogó virágok  
Menyasszonyi fátyolt szövögető álmok!

Jól van? Meg van elégedve?

**Don Juan.** Ez kérem, nem secessió! Ez a park-klub legújabb találmánya. A hölgy nem mint eddig a férfi jobb, hanem baloldalán megy, s nem a nő a férfi karjába, hanem a férfi a hölgy karjába kapaszkodik. Kivétel képeznek a katonatisztek, kik kardjukat tudva-

levőleg a bal oldalon hordják s így alkalmatlanok lennének a hölgyeknek.

Igazságszerető. Annak a hölgynek a neve nem szánt-szándékkal, hanem tévedésből maradt ki a referádából.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő  
**SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC**  
 TAIJS JÓZSEF  
 kiadó.

## Hirdetések.

1404. sz.

Tlkv. 1900.

### Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kustos Lajos szentlőrinci ügyvéd végrehajtatónak Geder József szilágypusztai lakos által képviselt Geder Lajos végrehajtást szenvedő elleni 100 korona tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szentlőrinci kir. járásbiróság területén levő, Kacsota község határában fekvő s a kacsotai 5. sz. betétben I. 1—55. sorszámok alatt felvett ingatlanoknak kiskorú Geder Lajost illető  $\frac{3}{10}$  részére 1238 korona becsár mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi május hó 16-ik napján d. e. 9 órakor Kacsota község bíróságán megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 123 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tcz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécs, 1900. évi február hó 10-dikén. A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

**Bogyay Pongrácz**

kir. trvszéki bíró.

Ad. 2737. sz.

1900.

## HIRDETMÉNY.

A dárdai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1900. évi márczius hó 31-én 2737. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy **Keő** községre vonatkozólag az 1886 : XXIX., 1889 : XXXVIII. és az 1891 : XVI. t.-cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszini eljárás a nevezett községben **1900. évi április hó 24-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak :

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel ;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886 : XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek ; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

**Kardos Herman**

betétszerkesztő.

**Dr. Molnár**

kir. albiró.

